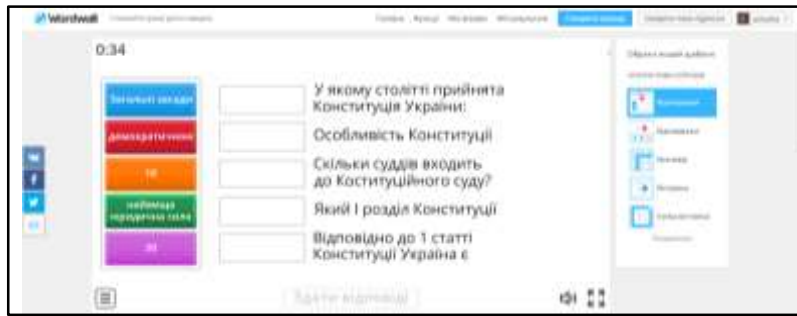
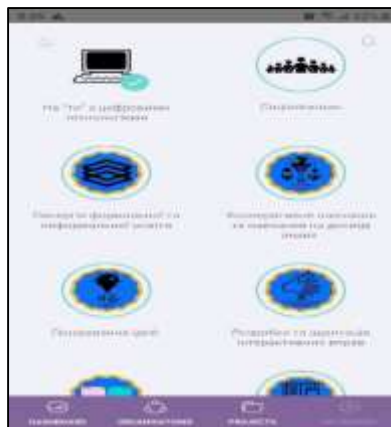

Додатки

Додаток 1

Додаток 2

Медіаосвіта як процес розвитку й саморозвитку особистості сучасного школяра на уроках правознавства

Іванченко Олена

У своїй статті я хочу показати, що медіаосвіта як процес розвитку й саморозвитку особистості сучасного школяра потрібна для того, щоб усвідомлено сприймати, швидко мислити, роз'яснювати медіатексти з метою розширення загальних, соціокультурних, професійних знань і відносно стійких властивостей особистості школяра.

У час, коли Україна потерпає і від реальної, і від інформаційної війни, учителям важливо закласти дітям основи медіаграмотності, навчити їх працювати з різними джерелами, зокрема добирати, засвоювати, обробляти, видозмінювати інформаційні повідомлення.

Я вважаю, що сучасний розвиток освіти не може відбуватися без використання засобів масової комунікації та інформаційних технологій. Ці засоби виконують такі функції: інформаційну, виховну, просвітницьку, розважальну та інші.

Щоб удосконалити якість сучасної освіти в Інтернет-суспільстві, зробити так, щоб вона була доступна та ефективна, підготувати школярів до життя і діяльності,

сьогодні доцільно враховувати процеси інформаційно-технологічного розвитку різних галузей [1].

Згідно з державною програмою «Освіта» освітній процес у школі має бути направлений на формування та розвиток пізнавальної мотивації особистості й активності школярів. У зв'язку з цим значно актуалізується проблема розвитку медіаосвіти школярів.

На уроках суспільствознавчих дисциплін медіаосвіту можна розглядати як навчання з метою виховання учнів, здатних формувати власну думку на основі доступної їм інформації.

Є низка завдань, що можуть вирішити проблеми застосування нових технологій у навчальному процесі. Серед них: належне оснащення закладів освіти технологічними засобами, підготовленість педагогів, зміна традиційної системи, з урахуванням потреб сучасного суспільства у формуванні самостійного критичного мислення школярів.

Медіаосвіта сприяє розвитку дитини, її інтелектуального і творчого потенціалу, здібностей, самостійного мислення, економії часу та вільному доступу інформації. Саме в рамках медіаосвіти особистість розвиває своє вміння орієнтуватись у вільному доступі інформації, а також підвищує рівень грамотності у сфері медіа.

Кінцева мета – розвиток медіаграмотності учнів, що сприяє спілкуванню з медіа під критичним кутом зору, розумінню значимості медіа в житті кожної людини.

Розвивати медіаграмотність потрібно саме в шкільному віці, тому що:

- 1) підлітковий етап є важливою складовою в житті розвитку дитини: фізичного, інтелектуального, психологічного та емоційного;
- 2) дітям важко опрацювати самостійно подану інформацію, їм потрібно проявити активність, творчу індивідуальність і вміння коректно мислити.

Медіаосвітня програма дає учням знання про інформаційне середовище, формує медіакультуру та розширює світогляд [3].

У світі акцентовано увагу на питання щодо сучасних інформаційних технологій, їх ролі в громадському суспільстві. Водночас слід розуміти, що є небезпека й ризики для молодого покоління, які несуть із собою засоби мас-медіа, обмежуючи фізичний розвиток і живе спілкування. Тому для вчителів визначено такі основні завдання:

1. Формування інформаційної культури.
2. Ознайомлення учнів із комп'ютерними технологіями для опрацювання інформації.
3. Уміння протистояти агресії медіасередовища і зберегти відчуття психологічного стану при використанні інтернет-середовища.
4. Формування рефлексії та критичного мислення, як психологічних механізмів.
5. Створення здатності до медіаторчості для компетентного і здорового особистісного самовираження, реалізації життєвих завдань [2].

Я формую в учнів такі вміння: використовувати різні джерела інформації; класифікувати інформаційні джерела; користуватися новими інформаційними технологіями; переробляти інформацію для отримання певного продукту; аналізувати та критично ставитися до інформації; розуміти й усвідомлювати інформацію

За новою навчальною програмою з правознавства 2022 року передбачено нові теми, зокрема «Правовий режим надзвичайного стану», практичне заняття «Особливості додержання прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб в умовах правового режиму надзвичайного або воєнного стану», що потребують формування наскрізних ліній та компетентностей, а саме – громадянської відповідальності, інформаційно-комунікативної (на що я і звертаю увагу на своїх уроках).

На сайті www.Citizen.in.ua є чимало методичних матеріалів, інформації про вебінари, навчальні семінари, конференції для педагогів. Також Асоціація викладачів історії, громадянства та суспільних дисциплін «Нова доба» надсилає інформаційну добірку ресурсів, які можна використовувати під час викладання.

На сайті Академії української преси в розділі «Видання» є достатньо методичних посібників для суспільних дисциплін. Зокрема, я використовую «Практичний посібник з медіаграмотності для мультиплікаторів». Це збірка практичних порад і методик, у якій зроблено акцент на інтерактивних тренувальних вправах.

Платформа Prometheus має цикл курсів, присвячених медіаосвіті, зокрема «Медіаграмотність для освітян». Ще одна перевага – усі навчальні матеріали є в онлайн-доступі. У світі цифрових технологій це зручно і для учнів, і для вчителів.

9-ті, 10-ті класи – це вже підготовлена аудиторія. Наші учні іноді знають про сучасні інформаційні технології більше, ніж учителі. При обговоренні кожної теми в нас відбувається синергія з учнями.

Для визначення ціннісних орієнтирів, наприклад, у категорії «Права людини», можна запропонувати учням побудувати «Ідеальну державу». На цьому занятті діти дізнаються, чим держава відрізняється від країни, розглянуть характеристики та критерії успішності держав світу. А як результат – стануть консультантами для України, застосувавши отримані знання на практиці.

Вважаю, що вчителям важливо розуміти, як практично реалізувати завдання медіаосвіти, щоб навчати учнів критично мислити.

Під час роботи застосовую візуальні й аудіовізуальні медіапродукти, бо учні з цікавістю сприймають кольорові зображення, дивляться відео, працюють в інтернеті. Для виконання практичних завдань можна використовувати різні онлайн-сервіси. Це дає змогу формувати ключові компетентності Нової української школи – інформаційно-цифрову та вміння навчатися впродовж життя.

Перегляд відеофайлів – одне з найбажаніших занять для учнів. Пропоную їм прибрати звук у відео й озвучити «німе» кіно з використанням власного медіатексту. Пропоную дітям завдання створити текст, «примірявши» різні позиції, наприклад, політичних противників або представників різних історичних епох.

Аналізуючи поданий вище матеріал, можна зробити такий висновок: основа сучасного суспільства – інформаційні ресурси, які є основними засобами для праці. На сьогоднішні у світі культура та медіаосвіта є невід’ємною складовою життя громадськості в Інтернет-середовищі та головною складовою у формуванні загальної культури людини.

Отже, на уроках правознавства медіаосвіта відіграє значну роль у процесі розвитку й саморозвитку особистості сучасного школяра.

Список використаних джерел

1. Зражевська Н. І. Масова комунікація і культура: Лекції / Зражевська Н. І. – Черкаси: Брама – Україна, 2006. – 172 с.
2. Іванов В., Волошенко О., Мокрогуз О. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін: посібник для вчителів. К.: Центр вільної преси, Академія української преси, 2016. 201 с.
3. Казаков Ю. М. Педагогічні умови застосування медіаосвіти в процесі професійної підготовки майбутніх учителів / Казаков Ю. М. Автореф. канд. педаг. наук за спец. 13.00. 04 – теорія та методика професійної освіти. – Луганськ, 2007. – 21 с.